

CENE ČEDALJE VIŠE, PLAČE PA...

(Pre)živeti z inflacijo

Lani so se med drugim najbolj podražila naslednja živila: olje, kruh, siri, maslo, salama, jogurt / Januarja lani je olje stalo 631 din, letos pa 1497 din

Ob čedalje višjih cenah osnovnih živil (in tudi drugih proizvodov) ter čedalje višji inflaciji, se seveda vsi sprašujemo, kako naprej. Vsi si želimo, da bi bilo bolje, ampak čedalje bolj nas zanima, kdaj bo to. Fraza: več in bolje delati, je že čisto izrabljena, saj vemo, da večina veliko dela, nekateri celo preveč, da preživijo mesec.

Seveda pa je vprašanje, če je naše delo dobro organizirano, če res vlagamo denar v tiste dejavnosti, ki bodo prinašale, če že ne dobička, pa vsaj izgube ne.

ZIS IN KRIZA

K naši vsesplošni krizi, ki prehaja že v agonijo, je veliko prispevala tudi naša zvezna vlada. S svojim dosedanjim

Zinka Levar iz diskontne trgovine Mercator

ukrepanjem skuša namreč na vsak način doseči enakost v revščini, kot da bi morali biti v samoupravnem socializmu vsi revni... Da ni tako? To svojo »umno« politiko je najprej obelodanila z deviznim zakonom, ko je izvoznikom odvzela domala vse devize... Le kdo bo v nedogled proizvajal, garal in se naprezal le zato, da bi mu na koncu vse pobrala država?

Pa ji še ni bilo dovolj? Zvezni izvršni svet je namreč s svojimi lanskimi novembrskimi »protiinflacijskimi« ukrepi skoraj vso jugoslovansko predelovalno industrijo spravil na kolena, ko je podražil samo surovine in energijo, obenem pa zamrznil cene končnih izdelkov! Hkrati pa sedaj že mrzlično išče krivce za nesporno velike socialne razlike med nami v slovenskih plačah, ki so relativno res najvišje v Jugoslaviji. Ob tem pa nič ne pove o najvišji slovenski produktivnosti, o naši siceršnji varčnosti in pridnosti (tudi po službi)! Se mar ZIS ne zaveda (ali pa noče vedeti), da je življenje v Sloveniji najdražje v Jugoslaviji? Cene vrta, elektrike, plina, hrane, najemnine itd. so namreč mnogokrat višje kot po drugih krajih Jugoslavije.

Da ne bi predalec zašli, le še tole. Naposled je vrabci na strehah čvka, da v Jugoslaviji le redkokdo obogati na pošten način, torej le z delom svojim rok in s svojo glavo. Nekaj jih je sicer postalo premožnih, če so kaj podedovali ali če so v časih poceni posojil z njimi kupovali premočnine in nepremičnine. Toda večina zares premožnih ljudi je obogatela

Cene se vsak dan spreminjajo, na višje seveda...

s prekupčevanjem, goljufanjem, preprodajanjem, legalnim ali ilegalnim kriminalom, s sprejemanjem podkupnin, oddajanjem nepremičnin itd.

In vsaka republika in pokrajina ima reveže in bogataše! Upam si celo trditi, da je morda na Kosovu, v najbolj nerazviti pokrajini v Jugoslaviji, še največ socialnih razlik.

JANUARJA SAMO KRUH

Sicer pa smo se o cenah osnovnih živil, ki so objavljene v tabeli v okvirčku, pogovarjali z Zinko Levar, namestnico poslovalnice diskontne trgovine Mercator, TOZD Grmada na Slovenčevi ulici. Zinka Levarjeva nam je povedala, da je za januar najbolj značilno to, da kupujejo ljudje v trgovinah z živili (vsaj prvih 15 dni) le najnujnejše: kruh, mleko, jogurte in sadje. Dedek Mraz je namreč hud udarec na naše že tako čedalje tanjše denarnice. Izvem še, da se čisto zgodi, da imajo njihove stranke s seboj premalo denarja. Tako je pri blagajnah vsem pogosto nerodno. Danes je pač tako, da

že če kupiš le mleko, kruh in še nekaj malenkosti, moraš imeti s seboj vsaj 10.000 dinarjev. Žalostno, ampak resnično.

Besedilo in sliki: NEVA ŽELEZNIK

Gibanje inflacije v Jugoslaviji

Tudi tale okvirček je le za tiste, ki imajo dobre živce. Saj pravzaprav vsi vemo, da od nekdanj živimo z inflacijo, ampak ko človek vidi vse podatke, zbrane na kupu, se šele zave, da smo zdaj zares v krizi...

LETO	Inflacija v odstotkih
1960	7
1965	30
1966	23
1968	5
1970	10
1980	31
1981	45
1982	31
1983	38
1984	62
1985	76
1986	88,6
1987	135 ali še več?

40 LET

Slovinovi izdelki na sleherni mizi

Sredi novembra 1947 je nastalo podjetje Slovenijavino, ki je imelo najprej sedež v Mariboru in potem v Ljubljani na Frankopanski ulici. In to je rojstni datum največjega jugoslovanskega izvoznika vin – Slovin, ki je pred kratkim praznoval 40. obletnico svojega uspešnega dela.

Ob ustanovitvi je 52-članski kolektiv, ki ni imel praktično nobenih tehničnih sredstev niti znanja niti tehnologije, začel orati ledino na področju trgovanja z vinom. Štirideset let kasneje je v Slovinu zaposlenih več kot 6000 delavcev, poleg tega je v Slovinov sistem vključenih še 15.000 kooperantov. Z dvajsetimi organizacijami v vseh republikah je Slovin postal vsejugoslovanski sistem.

Slovinovi izdelki – vino, brezalkoholne pijače, sadni sokovi, sadje in drugo – so vsak dan skoraj na sleherni jugoslovanski mizi. Njegova vina, pridelana in donegovana v lastnih vinogradih in kletih in izvožena preko razvitih Slovinovih povezav v svetu, so na vseh kontinentih postala sinonim za jugoslovanska vina, za vso raznolikost in s tem zanimivost Jugoslavije kot vinogradniške dežele z njenimi številnimi kvalitetnimi vini. Slovin je največja specializirana vinogradniško-vinarska proizvodna in izvozna organizacija ter nosilec proizvodnje in prodaje najpomembnejših in najbolj razširjenih blagovnih znamk – domačih in tujih – na področju brezalkoholnih pijač v državi. In ne nazadnje je tudi močna kmetijsko živilska organizacija. Lastnih kmetijskih površin je 11.000 ha, od tega je 3.000 ha vinogradov. Celotna letna proizvodnja znaša 41.000 vagonov alkoholnih in brezalkoholnih pijač, kmetijskih in drugih izdelkov.

V 30 državah sveta Slovin letno proda blizu 50 milijonov litrov vina in žganih pijač. V jugoslovanskem izvozu vina na zahodna tržišča znaša Slovinov delež okrog 50 odstotkov.

Poleg tega je Slovin za preskrbo domačega trga in še posebej za turistično porabo razvil širok program brezalkoholnih pijač, kot so: cockta, jupi, schweppes, coca cola in sadni sokovi frupi. Ta program polni 14 lastnih polnilnic in 7 polnilnic poslovnih partnerjev. Letna proizvodnja se je povečala z enega milijona litrov v letu 1953 na 180 milijonov v letu 1986. Danes Slovin pokriva okoli 55 odstotkov jugoslovanskega trga osvežitnih brezalkoholnih pijač.

V družini Slovin je tudi bežigrski TOZD Ljubljana – proizvodnja brezalkoholnih napitkov, Slovenčeva 19, ki zaposluje 141 delavcev. Letos bodo proizvedli 11 milijonov litrov brezalkoholnih pijač. Z lastnimi sredstvi so delno sanirali polnilno linijo ter obnovili proizvodno halo.

IVAN ŠUČUR

Nagrajeni reševalci novoletne križanke

Komisija, v kateri so bili Ivanka Brunček, Vili Grebenc in Nada Slatnar, je izžrebala pet nagrajencev, ki so pravilno rešili novoletno nagradno križanko. Izžrebane so bile:

- Sonja Cankar, IMP, Vojkova 58,
- Špela Denžič, Janševa 5,
- Jadranka Dimić, Primožičeva 1,
- Zvonka Marinc, Topniška 45,
- Amalija Žunič, Ulica M. Bobnar 9.

Nagrajenkam smo denar – po 1.000 din – poslali po pošti. Do določenega roka je na naš naslov prišlo 186 rešitev.

Pravilna rešitev – vodoravno:

PLETILO, SKICA, LINARES, RAZOR, AMUR, STRAŠILO, NOGIS, RAMADAN, POGUMNO V. NOTE, ERNA, PRESTOLONASLEDNIK, LAKSATIVA, OL, ECO, ADO, KOKOTA, AMI, ARS, NIN, SKALICA, ART, DAKOTA, IZOLA, RESINA, AR, EMISAR, NEMO, NIT, DANSKA KRONA, ALIČ, AČO ŠOPOV, TI, VOKRI, SILBA, IZA, AVARKA, AEG, VRTNAR, DRAVLJE, KLIZ, JR, LU, ATASE, LOARA, ALTONA, EMS, INOVATOR, OMENI, RIL, KOLONEL, POVEZNIK, CRANE, ARALICA, ORANŽADA, AJLEC.

Za koliko se je kaj podražilo?

Vrsta blaga	cene v din		
	januar 1980	januar 1987	5. januar 1988
1 kg moke	11,06	239	670
1 kg sladkorja	15,54	318	788
1 l olja (v steklenici)	27,20	631	1497
1 kg svinjske masti	20,87	639	1087
1 l mleka (v vrečki)	8,00	156	379
1 l mleka (v tetrapaku)	8,50	176	411
jogurt v lončku	3,90	60	191
jogurt v tetrapaku	4,83	73	233
sladka smetana	17,98	243	783
kisla smetana	10,12	138	428
1 kg ementalca	124,70	2444	7555
1 kg gauda	107,50	1981	5277
0,80 belega kruha	8,90	260	867
velika žemlja	2,15	55	128
mala žemlja	1,30	35	78
1 kg krompirja	6,35	130	637
1 jajce	3,90	74	151
1 kg margarine	32,00	988	1869
1 kg masla	130,00	2288	6830
1 vinskega kisa	18,10	262	1650
1 kg jajčnih testenin	23,71	548	1216
1 kg mleka v prahu	88,01	2015	3892
1 kg lešnikove čokolade	120,96	3510	7733
albert keksi	34,00	900	900
1 l radenske	5,74	123	384
1 l stila	11,82	193	616
1 l jabolčnega soka	12,85	300	750
1/2 l piva	7,72	197	589
1 l ljutomercana	38,05	997	1832
1 l dobrovoljčka	25,90	515	824
1 l naravne slivovke	107,01	2145	4347
1 l domačega ruma	64,90	1479	2942
1 kg govejih rebrc	75,82	648	1378
1 kg svinjskega kareja	76,86	1737	3693
1 kg šunkarice	91,22	2174	5549
1 kg mortadele	68,44	2296	5962
1 konzerva sardin	10,12	230	437
1 konzerva m. doručka	9,11	206	276
1 kg pralnega praška	28,89	402	947
1 kg mlete kave	311,42	6689	10590

Ob tej tabeli še tole: VEDNO SO NAVEDENE LE NAIŽIJE MOŽNE CENE! Seveda pa vam žal ne moremo zagotoviti, da bodo februarске cene še takšne, kot so v naši tabeli!

... lastovke
se vračajo z nami

adria airways
LJUBLJANA – YUGOSLAVIA

Kuzmičeva 7
tel. 318-944

Nov kino

Zadnji kino v Ljubljani – kot ga imenuje njegov ustanovitelj Filmska sekcija ŠKUC – ima od 13. januarja letos svoje prostore v Višnji dvorani v Križankah. Otvoril ga je slovenski film Usodni telefon, za njim pa so na vrsti filmi Johna Carpenterja (ob 17^h in 19^h) in R. W. Fassbinderja (ob 21^h). Kaj pride za tema režiserjema, se zaenkrat še ne ve. Filmske projekcije naj bi bile trikrat tedensko.

Mimogrede: taistemu kinu je bila svoj čas obljubljena kinodvorana Gospodarskega razstavišča, vendar pa – na žalost Bežigrjčkanov – do srečne premiere tam ni prišlo.

In še: cena vstopnic v zadnjem kinu je podobna cenam v drugih ljubljanskih kinematografih. Zmogli bomo hoditi le še v Kinoteko, tam je cena občutno nižja.

M. K.